

Notitie

voor Gemeente Haarlem - Maikel Kapel
van Pels Rijcken en Droogleever Fortuijn - Jean-Paul Heinrich
datum 12 februari 2018
betreft Gemeenschappelijke bezwaaradviescommissie
zaaknr 11008237

1 De voorliggende vragen en de beantwoording daarvan

- 1.1 In de vergadering van de Commissie Bestuur van 8 februari 2018 is discussie gevoerd over – kort gezegd – de juridische toelaatbaarheid van de figuur waarin de onafhankelijke bezwaaradviescommissies van de gemeente Haarlem, door bestuursorganen van de gemeente Zandvoort (ook) worden ingesteld als adviescommissies die de Zandvoortse bestuursorganen adviseren over de afhandeling van bezwaarschriften. In dat verband is in de commissie ook de vraag gerezen of het juridisch toegestaan is dat de bestuursorganen van de gemeente Zandvoort niet zelf commissieleden benoemt, maar de benoeming overlaat aan de raad van de gemeente Haarlem.
- 1.2 Mijn slotsom is dat er geen 'staatsrechtelijk' bezwaar bestaat tegen de beslissing van de bestuursorganen van de gemeente Zandvoort om de Haarlemse bezwaaradviescommissies in te stellen als eigen bezwaaradviescommissies, in de samenstelling die het gevolg is van de benoemingen door de raad van de gemeente Haarlem.
- 1.3 Ik licht mijn beantwoorden als volgt toe.

2 Toelichting

- 2.1 De Gemeentewet maakt het mogelijk verschillende typen commissies in te stellen, als raadscommissies (die de besluitvorming van de raad voorbereiden, geregeld in artikel 82 van de Gemeentewet), bestuurscommissies (waaraan bevoegdheden van raad, college of burgemeester kunnen worden overgedragen, geregeld in artikel 83 van de Gemeentewet) en overige commissies (geregeld in artikel 84 van de Gemeentewet), die niet onder één noemer zijn te vatten, maar waarbij gedacht kan worden aan adviescommissies. Een bezwaaradviescommissie is een overige commissie in de zin van artikel 84 van de Gemeentewet.

Voor alle drie categorieën van commissies is geregeld wie (niet) in de commissie zitting kunnen hebben. Zo bepaalt artikel 82 bijvoorbeeld dat van raadscommissies geen deel kunnen uitmaken de burgemeester en de wethouders van de gemeente (lid 2). Deelname van niet-raadsleden is niet uitgesloten, zo volgt uit lid 3. Voor bestuurscommissies geldt een vergelijkbare incompatibiliteitsregeling, zodanig dat collegeleden geen zitting kunnen hebben in een door de raad ingestelde bestuurscommissie en vice versa (artikel 83, tweede lid).

- 2.2 Voor de bezwaaradviescommissie, als 'overige' commissie, geldt geen incompatibiliteitsregeling, of enige beperking voor wat betreft de benoeming van externen.

Artikel 84, tweede lid van de Gemeentewet bepaalt over de incompatibiliteiten:

"Artikel 83, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een andere commissie, met uitzondering van een commissie die is ingesteld om te advisering over de beslissing op ingediende bezwaarschriften en een commissie belast met de behandeling van en de advisering over klachten"

- 2.3 De Gemeentewet regelt de *instelling* van 'andere' commissies en wijdt geen bepaling(en) aan de benoeming van leden van de commissie. Hoewel gebruikelijk is dat bij de instelling van een commissie ook de benoeming van de leden ervan wordt geregeld, zie ik in de tekst, of ratio van artikel 84 van de Gemeentewet, geen beletsel om een bezwaaradviescommissie in te stellen, door aanwijzing van een andere, bestaande bezwaaradviescommissie (met elders benoemde leden) als eigen bezwaaradviescommissie. Ook de taak van de bezwaaradviescommissie verzet zich daar niet tegen.

In het midden kan hier dan ook blijven hoe artikel 4, eerste lid, van de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften 2018 moet worden gelezen. Daarin staat slechts vermeld dat de leden van de commissie worden benoemd voor een periode van vier jaar. Er is niet geregeld of benoeming (ook) plaatsvindt door Zandvoortse bestuursorganen.

Daarbij teken ik aan dat het voor de inzetbaarheid van de desbetreffende commissie uiteraard wel van belang is dat de commissie qua samenstelling voldoet (en blijft voldoen) aan de daaraan te stellen wettelijke vereisten.

De wettelijke vereisten die zien op de samenstelling en van belang zijn voor het praktisch functioneren van de (leden van de) bezwaaradviescommissie, zien kort gezegd op de vereiste onafhankelijkheid van de (leden van de) bezwaaradviescommissie ten opzichte van de door hen behandelde zaken. De vereisten zijn neergelegd in de artikelen 2:4 en 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht. Uit die twee bepalingen vloeit voort dat het aan de bezwaaradviescommissie zelf is om in concrete gevallen ertegen te waken

dat voldoende onafhankelijk wordt gehoord en/of wordt geadviseerd. In de praktijk gebeurt dit doordat commissieleden zich in voorkomend geval terugtrekken en zich laten vervangen door een collega-commissielid.

0==0==0